

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Evangelistarivm M. Maruli Spalaten. opus vere
euangelicum, sub fidei, spei & charitatis titulis in septem
libros partitum**

Marulić, Marko

Coloniæ, 1532

VD16 M 1298

de ira no[n] vitiosa, sed vtili, & de ira dei. ca. 27.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35578

moderate furentem, vsq; in abyssum inferni deuehat,
& poenis illis, quarum nullus finis est, irreuocabiliter
tradat, si ei vsq; ad vitæ exitum dominata fuerit.

De ira non vitiosa, sed vtili, & de
ira dei. Cap. XXVI.

EST tamen ira quædam rationi parens, cum vitio
irascimur vel nostris vel alienis, hoc est, cum il-
la corrigi & emendari cupimus. Hinc sane & in
nos voluntariam corporis castigationē assumere con-
sueimus, ut mortiferæ voluptatis incitamenta exclu-
damus, & carnem spiritui repugnantem, veluti lasciu-
ens iumentum, fatigazione aliqua laboreq; domemus.
Illos vero qui curæ nostræ commissi sunt, si monitis
non obtemperarint, minis verberibusq; persequimur,
non nocendi causa, sed gratia iuuandi, ut qui sponte se
se corrigerem noluerint, corrigantur saltem iniuti, ne pa-
reant. Ira igitur ista, quia ratione nititur, non modo
non culpanda est, sed etiam necessaria. Charitati enim
proxima est, dum per eam hominum saluti consulitur,
medicorum more qui putrescentia hulcera incisionibus
cauterioq; curare aggrediuntur, & morbo irati dū sæ-
uiunt, restituendæ sanitati operam impendunt. Hinc
est illud Ecclesiastis: Melior est ira risu, quia per tristi-
tiam vultus corrigitur animus delinquentis, tristem
tantummodo vultum, aduersus æqualium seniorumq;
crimina ostendere oportet, ne malefacta eorum mitio-
re aspectu probare videamur, ira tamen abstinentum
erit, ne magis exasperemus eos, in quos animaduenten-
di ius non habemus. Illa ira duntaxat nobis concessa est
qua vel subditos corripimus ne delinquant, vel nosmet
ipsos affligimus, ne malarum cupidinum blandimentis
vincamur. Porro ira hæc tantum ab ea quæ prohibe-
tur differt, q̄tum ratio ab insania, q̄tum verum ab er-
rore, quantum denique iuuandi appetitio a cupiditate
nocendi. Hanc sequamur, si nobis, si alijs quibus præsi-
demus consultum volumus. Illam vero brutam & irra-

De charitate Liber VII

517

gionalem declinemus, tanquam & nobis & omnibus q
ea vtuntur, noxiā atque perniciōsam. Per hanc iusti-
ficatus est Phinees, cum virum Israelitam & Madianiti
dem meretricem turpiter coētēs pugioē confodit, per
illam autem damnatus est Cain, aliique multi, qui san-
guinem īnocentem indignati effuderunt. In hac deum
imitamur, qui peccatis offensus irascitur. In illa diabo-
lum, qui cū malus sit, bonis inuidet, & iratus eos de-
cīcere nititur de altitudine virtutum. Dei autem ira per
eūrit vt sanet, mortificat vt viuificit, & meliora qđem
vulnera sunt diligentis quam fraudulenta oscula odien-
tis. Hic præterea qui diligendo vulnerat, interdum odi-
endo lēdere desinit. Vnde loquitur: Non visitabo super Ose. 4.
filias vestras, cum fuerint fornicatæ, & super spōsas ve Psal. 88
stras cum adulterauerint. Magna ira est (inquit Hiero-
nymus) cum peccatib⁹ nō irascitur deus. Hoc est, cum
peccantes punire differt. Quos autem ad correctionem
affligit, de illis ait: Visitabo in virga iniquitates eorū,
& in flagellis peccata eorum, misericordiam autem me-
am non auferam ab eis. Nullam tamen iracundia per-
turbationem patitur deus, neq; dum corripit corri-
gen-
dos, neq; dum punit obstinatos. Apud se semper placi-
dus est atq; tranquillus, apd illos vero iratus & furens
qui malum quod meruerunt patiuntur. Ira nos quā mi-
nimū perturbare debet iracūdia, cum del̄quentes pu-
nimus, sed mouere charitas, vt punitos disciplina no-
stra emender, & a vitio reuocet ad virtutem. Publici q
q; iudicij p̄sidem, ab odio atque ita procul esse oportet
dum iudicat. Debet tñ meritas ab illis qui mali aliquid
perpetrarunt, pœnas exigere siue vt ipsi corrigantur,
siue vt alij reprimantur similis pœnæ metu q; damnatos
iuste perpetri viderint. Evidem ita reor, inter iram &
iustitiam dei nihil interesse, nisi qđ iræ vocabulum tūc
vsurpet scriptura, cum peccata vindicatur. Iustitia au-
tem nomen etiam ad remunerationem perineat bono-
rū in qua nullus iræ locus est, sed benignitatis. Audia-
mus ergo in psalmis monentē: Irascimini & nolite pec-
care. Irascit & non peccat, q; non odio mouet hominis Psal. 4

Phinees.

Numc. 25.

Cain.

Gene. 4.

Pro. 27.

cum indignatur, sed criminis, qui punit: non ut lædat,
sed ut lædendo emender, quod quidem opus non ini-
micitiæ est, sed bencuolentiæ & dilectionis.

De remedij iracundiæ.

Cap. XXVII.

Non possumus efficere, quin aliquando plus erit
am quam oportet irascimur. Quandoquidem
id sanctitate quoq; præditis hominibus inter-
dum contigisse satis constat. Moses iratus præuarica-
tioni plebis vitulum adorantis, tabulas legis digito dei
scriptas confregit. Idem iratus fuisse dicitur filius Aa-
ronis sacerdotis, q; hircum quem pro peccato oblatum
comedere debuerant, totum in holocaustum obtule-
rint. David in Absalonem filium iratus fraternæ cœdis-
reum, vix amicorum precibus exoratus post biennium
coram se apparere illum permisit. Hi tamen excusabiles
videntur, quia in delinquentes animo extiterint indi-
gnato, nec sine causa irati fuerint. Sed quo pacto excusa-
bitur nescio ipse in utero matris sanctificatus Ieremi-
as, vel ipse ore domini laudatus Job. Ambo enim ob in-
dignationem impatientiamq; mentis, diei in qua natū
sunt, maledixisse referuntur. Alter conquestus est q; p-
bra irrisionesq; perferret pro sermonibus dei, quos in
populum vulgabat. Alter quod supra modum miseris
calamitatibusque oppressus esset. Quasi vero non liceat
domino quicquid vult de seruis suis facere. Ionas etiam
sanctus propheta mortem sibi expetiuit, indigne ferēs,
quod Niniue seruata suam fefellerit diuinationem. Vn-
de arguitur a domino dicente. Putas ne bene irasceris
tu? Quis autem excusare illum audet, qui increpatione
accusatur diuina? Quid de apostolis dicam, & his quidē
a sapientia dei electis? nonne indignati fuisse memoran-
tur, cum a filiis Zebedæi principatum peti audissent?
Sed quemadmodum illi ab ambitione ad humilitatem
& ab indignatione ad placibilitatem domini admoni-
tionibus reuocati sunt, ita & nos quoties repentina ali-
qua mentis ægritudine commoti fuerimus, quā primā

Moses.
Exo. 32
Leu. 10
David.
2. Reg. 14

Iere. 20.
Job. 3.

Ionas. 4.

Apostoli